

Statens landbruksforvaltning
Norwegian Agricultural Authority

Landbruks- og matdepartementet
Postboks 8007 Dep
0030 OSLO

Postadresse: Postboks 8140 Dep.
NO-0033 Oslo, Norway

Besøksadresse: Stortingsgt. 28

Telefon: +47 24 13 10 00

Telefaks: +47 24 13 10 05

E-post: postmottak@slf.dep.no

Internett: www.slf.dep.no

Org.nr: NO 981 544 315 MVA

Bankkonto: 7694 05 02280

2008 93 21
ASR/
SEB
EIE 822

Vår dato: 11.12.2009
Vår referanse: 200914707-2/371
Deres dato: 11.09.2009
Deres referanse: 200800093/EIE
Vedlegg: Utskrift av styrets vedtak under sak 45/09
Kopi til:

Sak 45/09 i styret for Statens naturskadefond

Høringsuttalelse - Forslag om ny lov om sikring mot og erstatning for naturskader

Styret for Statens naturskadefond behandlet saken i møte 9. desember 2009 under sak 45/09.

Statens landbruksforvaltning oversender med dette styrets vedtak.

Med hilsen
for Statens landbruksforvaltning

Gunn Eide
seksjonssjef

Edgar Hamre
rådgiver

Forslag om ny lov om sikring mot og erstatning for naturskader (naturskadeloven) - Høringsuttalelse fra Styret for Statens naturskadefond

Styret for Naturskadefondet har under sitt møte 9. desember 2009 behandlet arbeidet med ny Naturskadelov, og vil med dette melde følgende merknader/kommentarer til denne.

Klimaendringer, behov for en statlig erstatningsordning

Klimaendringene vil med høy grad av sannsynlighet utløse et økende press på etablerte forsikringsordninger og statlige ordninger i særdeleshet. SLF har i sine merknader påpekt at kraftigere vær vil resultere i hyppigere flomsituasjoner og skred. Styret deler denne oppfatningen. Sannsynligheten for at skadenes omfang vil la seg dekke av ordinære forsikringsordninger er liten. Dette begrunnet dels i at kommersielle forsikringsaktører neppe vil påta seg et slikt ansvar, og dels fordi en slik ordning vil bli uforholdsmessig kostbar for de som trenger sikkerhet for ivaretagelse av sine interesser når været medfører store skader på areal og annen eiendom som etter dagens system ikke dekkes av ordinære forsikringsordninger. Styret er derfor av den oppfatning at den statlige forsikringsordningen gjennom Naturskadefondet, med stor sannsynlighet må styrkes i årene som kommer.

Fondsstyret deler derfor fullt ut SLFs vurderinger av klimautfordringene og behovet for en videreføring av en statlig erstatningsordning.

Forenklet og kortere saksbehandling

Fondsstyret ser et klart behov for forenklete og kortere saksbehandlingsprosedyrer. Hensynet til skadelidte tilsier at disse vil være tjent å få sin sak raskere avklart og at prosessen gjøres enklere og mer oversiktlige. SLFs innspill tar utgangspunkt i at lensmannsskjønnet bør utvikles som et viktig element i en slik forenklet praksis, og fondsstyret tar således SLFs utdyping og begrunnelse til orientering.

Fondsstyrets vurderinger er at enklere og kortere saksbehandling ikke må få en konsekvens at skadelidte ikke føler sine rettigheter tilstrekkelig ivarettatt. Lensmannsskjønnet kan oppfattes som en lokal og uhildet forankret ordning som sikrer dette. Styret deler likevel SLFs vurdering av at lensmannsskjønnet ikke alltid fungerer optimalt, og derfor kan være et hinder for effektive saksbehandlingsprosedyrer. Om lensmannsskjønnet blir besluttet avvirket, vil fondsstyret understreke at ovennevnte hensyn til skadelidte må ivaretas på annet måte.

Fondsstyret deler SLFs vurderinger av behovet for enklere og raskere saksbehandling, men vil understreke at hensynet til skadelidte må ha forrang når evt. endringer gjøres. Styret vil peke på at et utvidet mandat for administrative avgjørelser også kan bidra til å sikre målet om forenkling og tempo i avklaring av enkeltsaker. I praksis kan det bety at fondsstyret får behandle saker av mer konfliktkarakter, eller som i omfang gjør at det er naturlig å legge disse frem for fondsstyret. Konsekvensen blir uansett at saksmengden for styret reduseres.

Hvem bør dekkes av naturskadeordningen?

Dagens ordning innebærer at offentlig eiendom ikke berøres av gjeldende rettigheter forankret i Naturskadeloven. SLF mener at denne praksisen bør videreføres med de begrunnelser som

ligger i SLFs innspill. Videre anbefales det derimot at eiere, festere og rettighetshavere i utgangspunktet skal ha like rettigheter men at eiere skal ha fortrinn ved evt. tvister. Dagens regler medfører i mange tilfelle konflikter, og oppfattes av berørte festere som urimelige. Fondsstyret er derfor av den oppfatning at sidestilling, med ovennevnte presisering, av eier og fester, innføres som hovedregel.

Fondsstyret deler SLFs anbefalinger hva gjelder hvem som skal inkluderes i ny naturskadelov og de begrunnelser som er anført for disse, men vil likevel presisere at klimaendringene vil stille også offentlige myndigheter lokalt overfor store utfordringer. Kostnadene for skader påført som følge av klimatiske endringer vil bli betydelige og kan i mange tilfelle bli vanskelige å håndtere for mindre kommuner og lokalsamfunn. Fondsstyret forutsetter at dette løses ved andre virkemidler basert på økende statlig oppmerksomhet på denne utfordringen

Fondsstyret

Fondsstyret anbefales i høringsnotatet, avviklet. Styret anser det noe vanskelig å ha sterke meninger om egen berettigelse. Likevel er det naturlig kort å kommentere også på dette punktet.

Styret er overordnet opptatt av at skadelidte alltid får sine rettigheter best mulig ivarettatt, både reelt og følelsesmessig. Det er et sentralt element i vurderingen av styrets berettigelse. Styret er også opptatt av å understreke sin absolutte tillitt til SLFs rolle og utførelsen av sitt ansvar. Sett med skadelidtes øyne *kan* fondsstyret likevel forstås som en sikkerhetsventil i håndteringen av egen sak. I forhold til målet om enklere og raskere saksbehandling, kan gevinsten ved en evt. nedleggelse av fondsstyret være marginal, gitt forannevnte innspill om utvidet administrativt mandat og færre saker til styrebehandling.

Fondsstyret er kjent med at en evt. avvikling av styret samstemmer med myndighetens generelle vurderinger av hvordan underliggende statlige etater bør organiseres, og at det også kan være gode begrunnelser for at "styremodellen" bør revurderes i dette tilfelle. For Naturskadefondets del baserer de fleste avgjørelser seg på faglige/juridiske vurderinger som strekke seg utover den kompetanse et styre generelt er i besittelse av. Likevel har også mange enkeltsaker et betydelig innslag av skjønnsmessige elementer som et styre i noen tilfelle vektlegger annerledes og i større grad. Dette, og "brukerperspektivet" ligger til grunn for styrets vurderinger på dette punkt.

Fondsstyret anbefaler derfor at ordningen med et eget fondsstyre videreføres, men at mandatet innrettes slik at målet om forenklet og kortere saksbehandling likevel ivaretas.

Mindretallsmerknad:

Medlemmet Arne Bergland anbefaler i tråd med høringsnotatet at fondsstyret avvikles.

Styremedlem Per Arne Skjeflo, som møter fra Finansdepartementet, ba om å få ført inn slik

Protokolltilførsel:

Under henvisning til min dobbeltstilling tar jeg forbehold om å måtte stå fritt ved den videre behandling av denne saken.